

Έτος Αρχιεπιόκόπου Δαμασκηνού

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ.κ. Αλέξανδρος κήρυξε το έτος 1989 «Έτος Δαμασκηνού» με τη συμπλήρωση 40 χρόνων από το θάνατό του.

Αξίζει να γράψουμε λίγα λόγια για τον αείμνηστο συμπατριώτη μας Αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό.

Ο Δαμασκηνός γεννήθηκε το 1890 στη Δορβιτσά Ναυπακτίας, έγινε κληρικός, διάκονος το 1917, Μητροπολίτης Κορίνθου το 1922, όπου εκεί διεύθυνε το εκεί λειτουργούν Ιεροδιδασκαλείο. Στο Ιεροδιδασκαλείο βοήθησε πολλούς Ναυπακτίους να φοιτήσουν και μεταξύ αυτών και τους συμπατριώτες μας αειμνήστους Αρχιμανδρίτην Χρήστον Μέρμηγκαν και δάσκαλο Χρήστο Παπανικολάου.

Το 1938 εξελέγη Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος, αλλά η τότε δικτατορία ανέτρεψε την εκλογή του. Όμως το 1941 η τότε Ιερά Σύνοδος τον επανεξέλεξε Αρχιεπίσκοπον.

Σαν Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος υπήρξε αγωνιστής ενάντια στα στρατεύματα κατοχής, στήριγμα για πολλούς φτωχούς και κατατρεγμένους Έλληνες πατριώτες και αγωνιστές, γλυτώνοντας πάρα πολλούς.

Πάντα έβαζε το στήθος του στους κακακτητές προκειμένου να σώσει ανθρώπινες ζωές από εκτελέσεις και πάρα πολλές φορές έβαζε τ' όνομά του πρώτο σε καταστάσεις ομήρων

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κατά την θείαν λειτουργίαν στις 23 Αυγούστου, στον Ιερό Ναό του χωριού μας όπου χοροστάτησε.

που οι κατακτητές ζητούσαν να εκτελέσουν.

Με δυο λόγια, όλοι οι Έλληνες στην Κατοχή τον Δαμασκηνό τον είχαν φύλακα Άγγελο και Προστάτη.

Το 1944 ανέλαβε Αντιδασί-

λέας, μέχρι να διενεργηθεί Δημοψήφισμα. Στο διάστημα αυτό διετέλεσε και πρωθυπουργός (17 Οκτωβρίου — 1 Νοεμβρίου 1945) όπου και επανήλθε στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο μέχρι το 1949 που επήλθε ο θάνατός του.

Αυτά τα λίγα λόγια για τον Ναυπάκτιον αείμνητον Αρχιεπίσκοπον, Αντιδασίλεα και Πρωθυπουργόν, ως ελάχιστον φόρον τιμής από τον Σύλλογον Νεοχωριτών Ναυπακτίας.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

★ Ο κ. Αλέκος Φλώρος παραιτήθηκε (δια λόγους ηθικής τάξης, όπως αναφέρει στην παραίτησή του) από Πρόεδρος του Τζάνειου Νοσοκομείου Πειραιώς, όπου εργάστηκε πάρα πολλά χρόνια και απέδωσε πάρα πολύ δημιουργικό έργο όσον ελάχιστοι. Είχε αγαπηθεί τόσο από το επιστημονικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, αλλά και από τους ασθενείς, τους οποίους τακτικά επισκεπτόταν και συζητούσε τα τυχόν προβλήματά τους.

Εκτός αυτού βοήθησε και αρκετούς ασθενείς Νεχωρίτες, αλλά και σε πολλούς νέους και νέες τους εξασφάλισε στο Νοσοκομείο το μέλλον τους.

Του αξίζουν έπαινοι και συγχάρητριά.

★ Ο κ. Νικόλαος Μπαζιώνης ανέλαβε Διευθυντής Προσωπικού στην Τράπεζα ΕΤΒΑ. Του ευχόμεθα και σ' ανώτε-
ρα.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΕΤΕΙΝΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΜΑΣ

Κάθε χρόνο όταν τελειώνει το πανηγύρι μας κάνουμε μια ευχή στην Παναγιά μας, να μας αξιώσει και τον χρόνο να ξανάρθουμε προσκνηντές στη χάρη Της και να γιορτάσουμε με υγεία το πανηγύρι μας.

Εφέτος όμως κάποιες δυσάρεστες περιπτώσεις σε οικογένειες συγχωριανών μας είχε σαν αποτέλεσμα να πάνε λιγότεροι στο χωριό, και για λιγότερο χρόνο. Και εκτός αυτού είχαμε και την ημέρα της πανηγύρεως και τον θάνατο του αξέχαστου και καλού συγχωριανού μας Γεωργίου Μαζιά, που βόρενε την αιμόσφαιρα.

Παρ' όλα αυτά όμως το πανηγύρι έγινε, γιατί η ζωή συνεχίζεται, και με επιτυχία μπορεί να πει κανείς. Και ακόμη και η συνεστίαση της φασολάδας πραγματοποιήθηκε.

Ας ευχηθούμε όμως η Παναγιά του χωριού μας, που πάντα μας προστατεύει και μας βοηθάει κάθε χρόνο να ανταμώσουμε στη χάρη Της στο χωριό, ότι και τον χρόνο θα μας αξιώσει να ανταμώσουμε με υγεία και πάλι, να την προσκνηθούμε, και να γιορτάσουμε με Νεχωρίτικη αγάπη το πανηγύρι μας.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΑ ΜΑΣ Ν. ΜΑΣΓΑΛΑ

Αγαπητοί ενορίτες,
Επικοινωνώ και πάλι μαζί σας με την ευλογία και τη χάρη της Παναγίας μας, ευχόμενος πάν-

τα ο Θεός να σας χαρίζει υγεία και χαρά και παν δώρημα τέλειον.

Όσοι είχατε την ευκαιρία και τον τρόπο να επισκεφθείτε το καλοκαίρι το χωριό μας και την όμορφη Εκκλησία μας γνωρίσατε επικοινωνήσατε, ενημερωθήκατε και είδατε και μόνοι σας ότι καλύτερο μπορέσαμε και φτιάσαμε στην Εκκλησία μας με τη δική σας υλική βοήθεια και την βοήθεια και χάρη της Παναγίας μας.

Οι εργασίες δέβαια συνεχίζονται γιατί υπάρχουν ακόμη ελλείψεις. Οι προσφορές σας πάντοτε είναι αξιέπαινες, και δόξα τω Θεώ, συνεχίζονται ακόμη και μέχρι σήμερα για να καμαρώσετε αύριο, ότι καλύτερο μπορούμε να φτιάσουμε στην Εκκλησία μας, στον ιερό αυτό χώρο που βαπτιστήκαμε, που κοινωνήσαμε το Σώμα και το Αίμα του Χριστού μας, που πάντα ο νους μας είναι εκεί όσα μακριά και αν βρισκόμαστε, γιατί η ελπίδα και η σωτηρία μας είναι η Εκκλησία μας και η Παναγία μας.

Για κάθε καινούργια εργασία που θα γίνεται στην Εκκλησία μας θα ενημερώνεσθε
☛ Συνέχεια από σελ. 3

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Με το σύνθημά μας «Δώστε αίμα» καλούμε όσους Νεχωρίτες μπορούν και μπορούμε πολλοί, να προσφέρουμε αίμα στην Τράπεζά μας που έχουμε ανοίξει στο Νοσοκομείο Παίδων Αγλαΐα Κυριακού.

Η Τράπεζα Αίματος λειτουργεί πρωί και απόγευμα. Ελπίζουμε ότι αυτή η έκκληση θα τύχει ανταποκρίσεως.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

● Στις 23 Αυγούστου, ημέρα που τιμάμε τη μνήμη της Παναγίας μας στο χωριό, αλλά και ημέρα πανηγύρεως, χοροστάτησε κατά την Θεία Λειτουργία ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ.κ. Αλέξανδρος.

Κατά την Θεία Λειτουργία χειροτόνησε και τον διάκονον Νικόλαον Σαλμάν ως ιερέα και τον τοποθέτησε στον Ιερό Ναό του Διπλατάνου, διότι εστερείτο ιερέως.

Ευχαριστούμε θερμότατα τον Σεβασμιώτατον για τη τιμή που έκανε να λειτουργήσει κατά την ημέρα της πανηγύρεως στο Ναό μας, και να προβεί και σε χειροτονία.

Ο Ναός μας ήταν ασφυκτικά γεμάτος από Νεχωρίτες και φίλους μας που είχαν έλθει για το πανηγύρι, αλλά και από τους Διπλατιανιώτες που όλοι είχαν έρθει να παρακολουθήσουν τη χειροτονία του ιερέως των.

Χρόνια πολλά είχε να δει το χωριό μας τέτοια τιμή. Βέβαια ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης επισκέπτεται τακτικά το χωριό μας, όπως και όλα σχεδόν τα

χωριά της Μητροπόλεώς του, η δε δημιουργική του δράση είναι γνωστή σ' όλη την Μητρόπολή του, και έξω απ' αυτή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας τον συγχαίρει γι' αυτή τη δράση.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΜΑΣ:

● Και φέτος το πανηγύρι μας, παρ' όλο όπως γράφουμε σε άλλη στήλη, είχε δυσάρεστες περιπτώσεις, είχε επιτυχία.

Τα καταστήματα, όπως κάθε χρόνο, ετοίμασαν τα τραπέζια, τα φηγά κ.λπ. και εξυπηρέτησαν με προθυμία όλο τον κόσμο, σ' όλο το τριήμερο. Τους αξίζει ένα μεγάλο ευχαριστώ.

Η αρχήστρα του Νίκου Αράχωδα, μόνιμη πλέον στο χωριό, εξυπηρέτησε όσους χόρεψαν. Υπήρξαν βέβαια και πολλοί χορευταράδες που δεν μπόρεσαν να χορέψουν, και με κρύα καρδιά αναγκάστηκαν να καθηλωθούν στα τραπέζια.

Ας ευχηθούμε ότι του χρόνου, αλλά και κάθε χρόνο, να μην ξαναέχουμε δυσάρεστες περιπτώσεις.

Οι Νεχωρίτες αγχάλισαν με
☛ Συνέχεια από την σελ. 4

«ΝΕΧΩΡΙΤΗ ΔΩΣΕ ΚΑΙ ΣΥ ΑΙΜΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ. ΘΑ ΣΩΣΕΙΣ ΚΑΠΟΙΟΝ ΝΕΧΩΡΙΤΗ».

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Αικατερίνη Απ. Καραγιάννη και ο Θεόδωρος Κασιώτης αρραβωνιάστηκαν.

— Ο Γεώργιος Αθ. Χολέβας και η Ελένη Κανιού αρραβωνιάστηκαν.

— Ο Δημήτριος Καραγιάννης (το γένος Γ. Ντούζου) αρραβωνιάστηκε με την Κατερίνα Μωραϊτή.

Τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

— Η Φωτεινή Γ. Γιάνναρη και ο Γεώργιος Θαλασσινός παντρεύτηκαν στην Αμερική.

— Η Μαρία Σωτ. Χολέβα και ο Γρηγόριος Πασχάλης παντρεύτηκαν στο Νεχόρι.

— Ο Αθανάσιος Γ. Χολέβας και η Ελένη Κανιού, παντρεύτηκαν στην Ματαράγκα.

Καλορίζικοι.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η Ξένη Μηχιώτη, το γένος Κ. Κουδελά, γέννησε κοριτσάκι.

— Η Χάιδω Δενδρινού, το γένος Κ. Μάλλιου, γέννησε αγοράκι.

— Η Αθηνά Ν. Μαρούδα γέννησε αγοράκι.

— Η Ευαγγελία Χοχτούλα, το γένος Δημητρίου Μπαλαφούτα, γέννησε κοριτσάκι.

— Η Φωτεινή Ι. Τσιτζέλη γέννησε αγοράκι.

— Η Φρόσω Ν. Μασγάλα γέννησε κοριτσάκι.

— Η Βασιλική Κοσμά, το γένος Κολιζέρα - Σερεβέτα, γέννησε αγοράκι.

— Η Σούλα Σκασίλα, το γένος Κ. Λειβαδίτη, γέννησε κοριτσάκι.

Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Ο Θωμάς Πέτρου βάπτισε το κοριτσάκι του Γιώργου και της Ελένης Λύρου (το γένος Άννας Μπάφλα - Φούρλα) και το ονόμασαν Μαρία - Αλεξία.

— Η Βούλα Συκόλα βάπτισε το αγοράκι του Χρήστου και της Βασιλικής Κατσάμπα (το γένος Δ. Μπαλαφούτα) και το ονόμασαν Κωνσταντίνο.

— Η Ελένη Κάτσινου βάπτισε το κοριτσάκι του Χρήστου και της Βασιλικής Κατσάμπα (το γένος Δ. Μπαλαφούτα) και το ονόμασαν Μαγδαληνή.

— Η κ. Γιώτα και η δ. Ελένη Βήτα βάπτισαν το κοριτσάκι του Νικολάου και της Αικατερίνης Α. Σκεπαρνιά και το ονόμασαν Θεοδώρα.

Ευχόμαστε να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό ο Γεώργιος Μαζιάς.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα ο Στέφανος Μάντης.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Περιβόλι Δομοκού ο Γεώργιος Σβούκας, 100 περίπου ετών.

— Πέθανε στο Άργος και κηδεύτηκε στο Αχλαδόκαστρο η Αγγαία Μαντζίκια, το γένος Φωλιά.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στο Αγρίνιο ο Ιωάννης Δ. Σγάγιας. Θερμά συλλυπητήρια στους οικείους των.

ΠΗΡΑΝ ΠΤΥΧΙΟ

— Η Αικατερίνη Κ. Μασγάλα, η οποία φοιτούσε στην Ιατρική

Κοινωνικά

Σχολή Θεσσαλονίκης, πήρε το πτυχίο της Ιατρικής. Επίσης κατέχει και το πτυχίο της Οδοντιατρικής.

— Η Τασία Δημ. Μασγάλα πήρε το πτυχίο της Οδοντιατρικής από το Πανεπιστήμιο CCORCE TOWN WASHINGTON της Αμερικής όπου φοιτούσε.

— Η Χάιδω Ι. Μάλλιου πήρε το πτυχίο Δημοσιογραφίας.

— Η Ευαγγελία Κολιζέρα, το γένος Σερεβέτα, πήρε το πτυχίο Μικροβιολόγου 1η με άριστα από τα ΚΑΤΕ Αθηνών που φοιτούσε.

Καλή σταδιοδρομία.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

— Ο Παύλος Ρηγάτος, το γένος Λούλας Ν. Τσέλιου, πέτυχε στην Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιώς.

— Ο Δημήτριος Ι. Μάλλιος, εισήχθη στην Ιατρική Σχολή, στο Πανεπιστήμιο Νάπολης της Ιταλίας.

— Η Μαρία Κ. Καλλιμάνη εισήχθη στο Φιλολογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών.

— Η Βαρβάρα Ζαπαντιώτη, το γένος Γ. Τσιτζέλη, εισήχθη στην Πάντειο Σχολή, τμήμα Πολιτικών Επιστημών.

— Ο Αντώνιος Μαρούδας εισήχθη στη Σχολή Λογιστών Κοζάνης.

Θερμά συγχαρητήρια από το Δ.Σ.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

— Η μαθήτρια Γυμνασίου Μαρία Χατζηνικολάου του Κλεόδουλου (το γένος Ντούζου) 14 ετών, έλαβε μέρος διαγωνισμό χορογραφίας Κλασικού Χορού που έγινε στο Ξενοδοχείο «ΧΑΝ ΔΡΗΣ», την 26η Ιουνίου 1989 υπό την Διεύθυνση της καθηγήτριας χορού SOFHS KATSOU-BIS, έλαβε το Β' Βραβείο, χορεύοντας το «Όνειρο» από τον Δαν Κιχώτη, και το Α' Βραβείο στην παρουσίαση και έκφραση. Σημειωτέον ότι στον διαγωνισμό έλαβαν μέρος χορεύτριες και καθηγήτριες χορού ηλικίας έως 30 ετών. Β' Πήρε άριστα (19) το δίπλωμα μοντέρνου χορού από το Βρετανικό Βασιλικό Μπαλέτο του Λονδίνου της MARGOT FONTEIN, και Γ' Έχει πρόσκληση (για τις 23 Οκτωβρίου ε.ε. να λάβει μέρος σε εκδήλωση κλασικού χορού στο Βρετανικό Βασιλικό Μπαλέτο του Λονδίνου.

Συγχαρητήρια.

ΣΤΡΑΤΕΡΜΕΝΟΙ

— Τέλειωσε το στρατιωτικό ο Αλέκος Λαμπρακόπουλος, το γένος Ι.Δ. Σπανού.

— Παρουσιάστηκε να υπηρετήσει τη στρατιωτική θητεία του ο Γεώργιος Π. Κοκορόγιαννης, το γένος Γ. Ντούζου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους Νεχωρίτες που συμμετέσχον καθ' οιονδήποτε τρόπο στον θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, αδελφού και θείου ΓΕΩΡΓΙΟΥ Θ. ΜΑΖΙΑ. Η σύζυγος: Παναγιώτα.

Τα αδέρφια: Νικόλαος, Παυλένη Αθ. Μάλλιου, Ελένη Γ. Μάλλιου. Τα ανίψια.

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους Νεχωρίτες που συμμετέσχον καθ' οιονδήποτε τρόπο στο θάνατο του πολυαγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, αδελφού και θείου

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΜΑΝΤΗ

Η σύζυγος: Δέσποινα.

Τα παιδιά του: Γεώργιος και Εμμανουήλ.

Τα αδέρφια: Κώστας και Θεοδώρα Μάντη. Τα ανίψια.

ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ο Κωνσταντίνος Μάντης στη μνήμη του αδελφού του

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΜΑΝΤΗ

πρόσφερε 5.000 δρχ. στο Σύλλογό μας και 5.000 δρχ. στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

Επίσης στη μνήμη του εξαδέλφου των Στεφάνου Μάντη, πρόσφεραν:

— Ο Γεώργιος Καραμανίδης, 5.000 δρχ. στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

— Ο Αντώνιος Ι. Μαρούδας, 5.000 δρχ. στο Σύλλογο και 5.000 δρχ. στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

— Ο Κωνσταντίνος Ι. Μαρούδας, 5.000 δρχ. στο Σύλλογο.

— Η Γιώτα Εσκεδερλή - Σβούκα 5.000 δρχ. στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

Ακόμη για τη μνήμη του Στεφάνου Μάντη πρόσφεραν στον Σύλλογο και οι:

— Ιωάννης και Βίκη Ν. Μάλλιου από την Αμερική, 5.000 δρχ.

— Χρήστος Λειβαδίτης 5.000 δρχ.

— Αθανάσιος Βλάχος, 2.000 δρχ.

— Παύλος Βλάχος 3.000 δρχ.

— Γεώργιος Καλαθάς 5.000 δρχ.

— Νικόλαος Μπαζιώνης 1.000 δρχ.

— Ιωάννης Ν. Σπανός, από την Αμερική, 2.000 δρχ.

— Βασίλειος και Ευαγγελία Παπακώστα 3.000 δρχ.

Επίσης οι συνάδελφοι του Γιώργου Σ. Μάντη της Εμποροκαρτάς, Εθνικής, Εμπορικής Τράπεζας, πρόσφεραν στην μνήμη του πατέρα του Στεφάνου Μάντη δρχ. 10.000 στη Θεραπευτική Κοινότητα «ΙΘΑΚΗ».

Στη μνήμη του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΑΖΙΑ πρόσφεραν:

— Τα ανίψια του Γεώργιου Αθ. Μάλλιος δρχ. 8.000 στο Σύλλογο.

— Ο Γεώργιος και Ευαγγελία Βέλλιου δρχ. 3.000 στον Σύλλογο.

— Ο Βασίλειος και Ευαγγελία Παπακώστα δρχ. 3.000 στο Σύλλογο.

— Ο Χρήστος Λειβαδίτης δρχ. 5.000 στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

— Ο Κωνσταντίνος Μάντης δρχ. 5.000 στον Ιερό Ναό του χωριού μας.

— Ο Ιωάννης Ν. Σπανός δρχ. 2.000 στον Σύλλογο.

— Ο Δημήτριος Γ. Αλπογιάννης στη μνήμη των γονιών του

Γεωργίου και Μαρίας Αλπογιάννη πρόσφερε στον Σύλλογό μας δρχ. 30.000.

— Η Παναγιώτα Αθ. Ζαρκάδα στη μνήμη του συζύγου της Αθανασίου Ζαρκάδα πρόσφερε στον Σύλλογο δρχ. 5.000.

— Η Φραγκούλα Δ. Φλέγκα στη μνήμη του συζύγου της Δημητρίου Φλέγκα πρόσφερε στο Σύλλογο δρχ. 10.000.

— Ο Νίκος και Ευτυχία Βλάχου και τα παιδιά τους πρόσφεραν στον Σύλλογο στη μνήμη της αδελφής και θείας Βασιλικής Κοτοπούλη δολλάρια 20.

— Ο Ιωάννης Θ. Μπαλαφούτας στη μνήμη της μητέρας του ΕΙΡΗΝΗΣ Θ. ΜΠΑΛΑΦΟΥΤΑ πρόσφερε στον Σύλλογο δολλάρια 50.

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Νεχωριτών Ναυπακτίας, συνήλθε εκτάκτως σήμερα 1η Σεπτεμβρίου 1989, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 π.μ., στα γραφεία του Συλλόγου, οδός Σειρήνων 33, Βύρωνα, κατόπιν προσκλήσεως της Αντιπροέδρου κ. Κικής Φούρλα - Σαραντοπούλου και αφού έλαβε γνώση του θανάτου του συμπατριώτη μας και μέλους του Συλλόγου μας

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΜΑΝΤΗ

αποφασίζει:

1. Να παρακολουθήσει την κηδείαν του μεταστάνας,

2. Να διαθέσει αντί στεφάνου το ποσόν των 10.000 δρχ. στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου του χωριού μας,

3. Να συλλυπηθεί την οικογένειά του και

4. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στο ενημερωτικό δελτίο μας «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ».

Το Διοικητικό Συμβούλιο Κική - Φούρλα Σαραντοπούλου, Κωνσταντίνος Αλ. Φλώρος.

Ιωάννης Δ. Μάλλιος, Δημήτριος Γ. Ζάχος, Γεώργιος Αθ. Μάλλιος, Δημήτριος Ι. Σαλτός.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΤΕΦΑΝΟ Γ. ΜΑΝΤΗ ΠΟΥ ΕΚΦΩΝΗΘΗΚΕ 1.9.89 ΑΠΟ ΤΟΝ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΧΩΡΙΤΩΝ Κ. Α. ΦΛΩΡΟ

Συγκεντρωθήκαμε εδώ συγγενείς και φίλοι, αγαπητέ Στέφανε, να σου απευθύνουμε τον ύστατο αποχαιρετισμό.

Υπήρξες πρότυπο οικογενειάρχη, άριστος συγγενής, ειλικρινής και ανιδιοτελής φίλος, τίμιος, δραστήριος και πετυχημένος επαγγελματίας.

Ευτύχησες να δεις τα παιδιά σου αποκατεστημένα, χρήσιμα στην κοινωνία και έτσι φεύγεις από αυτόν τον κόσμο με την ικανοποίηση ότι επέτελεσες το καθήκον σου απέναντί τους. Ο πρόωρος χαμός σου όμως, αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στην οικογένειά σου.

Πάντοτε λάβαινες μέρος σε όλες τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας, το Διοικητικό Συμβούλιο του οποίου έλαβε απόφαση, μόλις πληροφορήθηκε με μεγάλη λύπη τον θάνατό σου, να απευθύνει θερμά συλλυπητήρια στη σύζυγό σου Δέσποινα, στα παιδιά σου Γιώργο και Μανώλη, στον αδελφό σου Κώστα που είναι και Πρόεδρος

του Συλλόγου μας καθώς και στους συγγενείς σου που σου συμπαραστάθηκαν σ' όλο το διάστημα της αρρώστιας σου.

Επίσης το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας αποφάσισε να διαθέσει αντί στεφάνου το ποσόν των δραχμών δέκα χιλιάδων (10.000) στην Εκκλησία του χωριού μας, το οποίο χωριό μας είχες πολύ αγαπήσει και πάντα ενδιαφερόσουν για αυτό.

Ευχόμαστε νάναι ελαφρό το χώμα της Αττικής γης που θα σε σκεπάσει και η μνήμη σου αιώνια.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε θερμά όλους τους κάτωθι που πρόσφεραν δώρα για τη λαχειοφόρο αγορά του Συλλόγου μας που έγινε στο χωριό στις 23 Αυγούστου και έφερε καθαρό κέρδος δραχμές 175.000.

Καλαθά Γεώργιο, Ζυγούρα Γεώργιο, κ.κ. Τζάκη - Ζουγανά, Αφούξ Αλεξόπουλου, Αρακά Ν. Πατίλη Αντώνιο, κ.κ. Στούπα - Χρυσοχοϊδη, Κωνσταντίνου Φούλα, Ανδρέα και Κωνσταντίνου Καρανδρίκα, Ευάγγελο Μαρούδα, Ζώη Αθανάσιο, Κωνσταντίνο Α. Καραγιάννη, Κωνσταντίνο και Ιωάννη Μάλλιο, Φώτιο Μέμμο, Λειβαδίτη Πολύκαρπο, κ. Νένα Φλώρου. Επίσης είχε προσφέρει αρκετά δώρα και ο αείμνηστος Στέφανος Μάντης.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κυκλοφόρησε πρόσφατα το νέο βιβλίο του συνταξιούχου δασκάλου Γ.Α. Μποσινάκου «Δασκαλεύοντας και παλεύοντας». Ο συγγραφέας είχε την καλωσύνη να δωρήσει στην Κοινοτική Βιβλιοθήκη Νεχωρίου εν αντιπώ. Τον ευχαριστούμε θερμά.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ»

Από την Αμερική

BARAKOS E. CEOR
MAYROS EYTH NICK
MALLIOS CHR. JOAN
KARACIANNIS IOAN AP
SCACIAS ATH ELIA

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΩΡΗΤΩΝ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΗΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ
ΠΟΥ ΕΙΣΕΠΡΑΧΘΗΣΑΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ ΜΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΑΣΓΑΛΑ

— Δημήτριος Αλπογιάννης δρχ. 5.000.

— Αλέξανδρος Φλώρος δρχ. 7.000.

— Ιωάννης και Αγγελική Καραγιάννη δρχ. 50.000.

— Γεράσιμος Αντζουλής εις μνήμη Μιχαήλ Καλαθά δρχ. 5.000.

— Αντώνιος Παλαιομήτρος δρχ. 10.000.

— Οικογένεια Βασιλείου Παπακώστα, εις μνήμη Ιωάννου Σπανού δρχ. 10.000.

— Τασία Ιωάννου Σπανού εις μνήμη συζύγου της δρχ. 10.000

— Δημήτριος Αλπογιάννης δρχ. 10.000.

— Ειρήνη Κ. Μάρρου, εις μνήμη συζύγου της δρχ. 10.000.

— Σπυριδούλα Μπρέζου, δρχ. 10.000.

— Σπυρίδων Παπαχρήστου, δρχ. 5.000.

— Ανώνυμος 5.000.

Κοινωνικά

— Αικατερίνη Κωνστ. Μαρία δρχ. 2.000.
— Μαγδαληνή Γράφα - Σβούκα δρχ. 5.000.

Από την Αμερική

— Ανώνυμος δολλ. 600.
— Οικογένεια Χρήστου Αλπογιάννη δολλ. 100.
— Μαρία Ν. Παπουτσή δολλ. 100.
— Νικόλαος Α. Καραγιάννης δολλ. 500.
— Ιωάννης Γ. Ζάχος εις μνήμη πατέρα του δολλ. 100.
— Δημήτριος Πατερέκας δολλ. 200.
— Κωνσταντίνα Κούρου (Μα-στροκώστα) δολλ. 30.
— Όλγα Θεοδωροπούλου (Μα-στροκώστα) δολλ. 10.
— Οικογένεια Δημητρίου Θ. Μάλλιου δολλ. 100.
— Οικογένεια Κωνσταντίνου Κολοκυθά δολλ. 100.
— Οικογένεια Γεωργίου Απ. Γιάνναρη εις μνήμη πατέρα του δολλ. 500.
— Γεώργιος και Κατερίνα Κα-τσίκας (Βλάχου) εις μνήμη Βα-σιλικής Κοτοπούλου δολλ. 20.
— Γιαννούλα Αυγερίου (Δ. Πα-πακώστα) δολλ. 30.
— Τασία Δ. Λαϊνά εις μνήμη συζύγου της δολλ. 100.
— Αγόρω Τσιγαρίθρα δολλ. 200.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

— Στέφ. Μάλλιος δρχ. 2.000.
— Κική Χατζηνικολάου - Ντού-ζου δρχ. 2.000.
— Ειρήνη Φούρλα δρχ. 1.000.
— Αθανασία Θεοφάνη (Ν. Κα-ραγιάννη) δρχ. 2.000.
— Σωτήριος Γ. Αλπογιάννης δρχ. 5.000.
— Καίτη Νταφύλου δρχ. 1.000.
— Δημήτριος Κατσαντώνης δρχ. 1.000.
— Σπύρος Πλάκας δρχ. 3.000.
— Στέφανος Α. Παπακώστας δρχ. 5.000.
— Μαγδαληνή Σακαρέλου δρχ. 1.000.
— Ιουλία Πρεβεζάνου (Σακα-ρέλου) δρχ. 1.000.
— Ιωάν. Λαζοδήμος δρχ. 5.000
— Βασιλική Παπανικολάου, δρχ. 5.000
— Βασίλειος και Ζωζώ Τσώ-κου (Μέρμηγκα) δρχ. 5.000.
— Πολυξένη Κολιζέρα (Σερε-βέτα) δρχ. 2.000.

Απο την Αμερική

— Δημήτριος Μαργάλας δολλ. 50.
— Αθανάσιος Γ. Πανάγος δολλ. 40.
— Νικόλαος Γ. Χαλέβας δολλ. 25.
— Μαγδαληνή Δρίβα (Γ. Χα-λέβας) δολλ. 25.
— Τασία Βοτσόλη (Γ. Ζημέ-λη) δολλ. 20.
— Γεώργιος Ζημέλης δολλ. 20.
— Κωνσταντίνος Γ. Ζημέλης δολλ. 20.
— Δήμητρα Β. Παπουτσή δολ. 20.
— Παναγιώτης Μανίκας, δολλ. 20.
— Γιαννούλα Αυγερίου (Δ. Πα-πακώστα) δολλ. 30.
— Ιωάννης Γιαννάκος δολλ. 20.
— Ευαγγελία Τσίκα (Ι. Γιαν-

νάκου) δολλ. 20.
— Μαρία και Βασίλειος Δήμου (Κ. Παπουτσή) δολλ. 30.
— Σωτηρία Λαμνάτου (Ι. Ζά-χου) δολλ. 30.
— Αγλαΐα Τσόγκα (Ι. Ζάχου) δολλ. 20.
— Γεώργιος και Λαμπρινή Μ. Καλαθά, δολλ. 20.
— Αναστασία Λαΐνα, δολλ. 20.
— Ιωάννης Θ. Μπαλαφούτας, δολλ. 50.
— Βασίλειος Ι. Ζάχος, δρχ. 5.000.
— Ευγενία Α. Καραγιάννη, δρχ. 2.000.
— Ειρήνη Ι. Μασγάλα, δρχ. 2.000.
— Ιωάννης Ν. Σπανός, δρχ. 5.000.
— Νικόλαος Ι. Σπανός, δρχ. 1.000.
— Γεώργιος Ε. Πανάγος, δρχ. 5.000.
— Χρήστος Συρσίρης από Δ. Γερμανία, μάρκα 100.
— Νικόλαος Ε. Βλάχος, δρχ. 2.000.
— Ανέτα Ι. Καραγιάννη δολλ. 20.
— Χρήστος Γραβάνης, από Αυσ-τραλία, δρχ. 3.000.
— Κωνσταντίνος Γ. Ζημέλης δολλ. 20.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΠΟΥ ΕΚΦΩΝΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΕΡΕΑ Ν. ΜΑΣΓΑΛΑ ΣΤΙΣ 23.8.89 ΣΤΗΝ ΝΕΚΡΟΣΙΜΟ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟ ΓΕΩΡΓ. ΜΑΖΙΑ

«Μακάριοι οι νεκροί οι εν Κυ-ρίω αποθνήσκοντες».

Ο ουράνιος χώρος, σεβαστέ μας και αξέχαστε Μπαρμπά Γιώργο, έθθα οικ έστι λύπη ουδέν στεναγμός αλλά ζωή α-τελείτητος, και αντιλαλεί ο ακατάπαυστος ήχος και η ηδονή των καθαρώντων του προσώπου του Κυρίου, το κάλ-λος το άρρητον, εδέχθη από χθες και την ψυχή του για να αναπαυθεί εν τη αγήρω καμα-ριότητι μετά των αγίων και των δικαίων. Έζησες και αγωνί-στηκες σκληρά στο φθαρτό και μάταιο τούτο κόσμο μας με με-γάλη φτώχεια και στερήσεις και δεν έπαψες ποτέ Σεβαστέ Μπαρμπά Γιώργο να βοηθάς και να προσφέρεις ό,τι μπορού-σες στους συγχωριανούς μας. Και δεν νομίζω ότι υπάρχει χω-ριανός μας που σε φώναζε να τον βοηθήσεις και συ του αρνή-θηκες.

Πρόσφερες πολλά στους χω-ριανούς μας και στην Κοινότη-τά μας γενικότερα αλλά και για πολλά χρόνια και στην Εκ-κλησία μας ως Επίτροπος.

Η απουσία σου θα είναι αι-σθητή σε όλους γιατί όλα τα μονοπάτια και οι δρόμοι του χωριού μας ερημώθηκαν από την παρουσία σου, τα σφυρί-γματά σου και τις φωνές σου. Δοκιμάστηκες σκληρά στη ζωή Σεβαστέ Μπαρμπά Γιώργο αλ-λά ο Θεός σου έδωσε κουράγιο το κάθε σκληρό χτύπημα στη ζωή σου να το ξεπερνάς με υ-πακομή και πίστη στο Θεό. Σε δύσκολους καιρούς σου πήρε ο Θεός τα αγγελούδια σου ένα μετά το άλλο για να πληγωθείς βαθειά σαν πατέρας.

Και προτού ακόμη γιατρευ-τής από τον πόνο των παιδιών σου, τα αγαπητά σου αδέρφια σε λίγο χρονικό διάστημα δί-νουν την ζωή τους και το αίμα τους πάνω στα βουνά για την

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ Ν. ΜΑΣΓΑΛΑ

Συνέχεια από την σελ. 1

από την εφημερίδα του Συλλό-γου μας «ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ».

Αυτές τις μέρες περιμένουμε να τοποθετηθούν τα κάγκελα γύρω στο προαύλιο, και καθί-σματα κάτω από το υπόστεγο του καμπαναριού, αξίας 140 χιλιάδων δραχμών.

Ανάλογα και με την οικονο-μική ευχέρεια που θα έχουμε θα συνεχίσουμε και για άλλες ελλείψεις πάντα με την αναγκαιότητα και με την προτεραιό-τητα της κάθε εργασίας.

Σας ευχαριστώ όλους για την αγάπη σας και την ηθική συμ-παράσταση.

Με αγάπη Χριστού
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΣΓΑΛΑΣ
Εφημέριος Ιερού Ναού
Κοιμήσεως Θεοτόκου
Νεχωρίου — Ναυπακτίας.

πατρίδα τους. Και οι σκληρές δοκιμασίες συνεχίζονται. Φεύ-γουν κι άλλα προσφιλή και συγ-γενικά πρόσωπα σε μικρό διά-στημα για τα οποία στενοχω-ρήθηκες πολύ και έπεσε και ο κλήρος σε μένα να τ' αποχαι-ρετήσω. Ηρθε όμως και για σένα ο θάνατος Σεβαστέ Μπαρ-μπά Γιώργο ο οποίος είναι αναπόφευκτος και σε χωρίζει τώρα από την γυναίκα σου που πέρασες πολλές μέρες μαζί χαράς αλλά και λύπης. Σε χω-ρίζει απ' όλα τα προσφιλή σου πρόσωπα που μαζεύτηκαν εδώ σήμερα να σε αποχαιρετήσουν για το Μεγάλο σου ταξίδι. Σε χωρίζει απ' όλους εμάς που σε αγαπήσαμε και θα σε θυ-μούμαστε πάντα, και φεύγεις από τον κόσμο αυτό της αδι-κίας και της αμαρτίας και με-ταβαίνεις σ' ένα κόσμο δίκαιο και αιώνιο.

Σε λίγο που θα πέσεις στο κρεβάτι του τάφου για να πε-ράσεις εκεί την νύκτα του θα-νάτου Σεβαστέ Μπαρμπά Γιώρ-γο, διώξε από πάνω σου τη φθαρτή αυτή ύλη για να ανα-παυθείς από τους κόπους της σκληρής δουλειάς σου που ακό-μη τα χτυπήματα και οι μελα-νιές στα χέρια σου υπάρχουν, να αναπαυθείς από τις σκληρές δοκιμασίες της εδώ πολυμόχθου και πολυβασανισμένης σου ζωής για να γίνεις καινούργιος και να αναστηθείς.

Κύριε και δημιουργέ των ό-λων, Κύριε της ζωής και του θανάτου, ευεργέτα των ψυχών μας, δέξου και την ψυχήν του κεκοιμημένου δούλου σου και ικατάταξον αυτήν ένθα οι δί-καιοι αναπαύονται.

Αιωνία η μνήμη σου αξιομα-κάριστε και αείμνηστε αδελφέ ημών.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

— Ο Δημήτριος Σπ. Καραδή-μας, άνοιξε Βιβλιοπωλείο, οδός Ακαδημίας 23—25 και Θεμι-στοκλέους, 1ος όροφος, τηλ. 36.42.378.

Του ευχόμαστε καλές δου-λιες και ελπίζουμε ότι οι συμ-πατριώτες μας Νεχωρίτες θα τον βοηθήσουν, με το να τον προτιμούν.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

1

Μήν ήμαν νιός καμιά βολά
— ποδ είσαι καημένη λεβεντιά—
ρέμ μήν ήμαν παλληκάρι
— νιάτα μου και λεβεντιά μου,
Νιάτα μου και λεβεντιά μου
δέν σάς γλέντησε ή καρδιά μου—
μήνα νυχτοπερπάτησα
— ποδ είσαι καημένη λεβεντιά—
ρέμ μ' ένα μορφο κορίτσι
— νιάτα μου και πάλε νιάτα,
νιάτα μου και πάλε νιάτα
κι όμορφα παλληκαράτα.—

Μήν ήμαν νιός καμιά βολά, μήν ήμαν παλληκάρι,
μήνα νυχτοπερπάτησα μ' ένα μορφο κορίτσι;
Νάν τ' φιλήσω ντρέπομαι, νάν τοδ τ' είπω ντηριώμαι
και νάν τ' αφήνω αφήλιτο ταχιά γελάει μ' έμένα.
Πεξεύω, δένω τ' άλλορο σε μιὰ νεραντζοπούλα,
κρεμάω και τ' ντουφέκι μου σε λεμονιάς κλωνάρι,
φιλιώ την κόρη μιὰ βολά, φιλιώ την κόρη δύο
κι άπάν' στο τρίτο φίλημα μου φεύγει τ' άλλορό μου.
— Σόρε, κόρη μ' γιά τ' άλλορο κι εγώ γιά τ' ντουφέκι.
— Λύκος νά φάει τ' άλλορο, νά σκάσει τ' ντουφέκι.—
(τσάμικο)

2

Κόκκινο άχείλι φίλησα κι έβαψε τ' δικό μου
με τ'ο μαντήλι τ'ο τριψα κι έβαψε τ'ο μαντήλι
και στο ποτάμι τ'ο πλωνα κι έβαψε τ'ο ποτάμι
κι έβαψε ή άκρη τοδ γιαλοδ κι ή μέση τοδ πελάγο
κι έβαψαν χίλια κάτεργα νοδλο με τ'α πανιά τους.
Κατέβη ό άιτός νά δροσιστεί κι έβαψαν τ'α φτερά του
κι αφήλωσε στα σύννεφα κι έβαψαν τ'α ουράνια
κι έβαψε ό "Ηλιος ό μισός και τ'ο φεγγάρι άκέριο.
(μαζωχτό)

Δ. Φ.

☆☆☆

ΠΑΡΑΜΟΝΕΣ ΜΕ ΓΕΥΣΗ ΠΙΚΡΗ

Γκρίζες οι παραστάσεις, σαν σκιές
με μρωδιά βροχής που κάπον πέφτει.
Ξένες οι αναστάσεις κι οι γιορτές,
μιας κάποιας εποχής που τώρ' απέχει.

Σύννεφο η σκοτούρα θολό,
να σέρνεται μ' αγέρα και κρότο
Στον χρόνον τη μεζούρα μικρό
στέκεται το κορμί σαν βιβλίο.

Ανοίγει ξεφυλλίζει ο καιρός,
διαβάζει απαγγέλει ο κόσμος
το νόημα θα βρει δυστυχώς
όταν έλθει τον τέλους ο πόνος.

Κάτι αναστατώνει,... περνά
και το μυαλό θολώνει, μπερδεύει.
Το αύριο που θάρθει ξανά,
τί τ' άφησε το χτές, τον γροεύει.

Παραμονές με γεύση πικρή
κι η γη όλο γροίζει μικρούλα
Σκονιάφτει κι η αλήθεια εκεί
που η συνήθεια ήταν ζωόλα.

ΓΙΩΡΓΟΣ Σ. ΜΑΝΤΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας, και όλοους τους Νεχωρίτες όπου κι αν μένουν, να μας τηλεφωνούν (τηλ. 72.37.557 Κ. Μάντης) ή να μας γράφουν στα γραφεία του Συλλόγου, επώνυμα ή ανώνυμα, και να μας ενημερώ-νουν για Κοινωνικά ή άλλα θέματα, και για πιθανή αλλαγή της διεύθυνσης της κατοικίας τους.

Δεν είναι δυνατόν νά είμαστε πλήρως ενημερωμένοι και στον χρόνο που πρέπει για τα Κοινωνικά ιδίως θέματα. Έτσι θα λείψουν και τα μικροπαράπονα που κάποιον - κά-ποιον ακούγονται.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΤΗΣ	Τηλ.	72.37.557
Κ. ΦΟΥΡΛΑ - ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ	Τηλ.	72.19.941
Κ. ΦΛΩΡΟΣ	Τηλ.	64.45.850
Δ. ΖΑΧΟΣ	Τηλ.	41.23.552
Ι. Δ. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ.	97.36.321 — 36.21.760
Ι. Α. ΜΑΛΛΙΟΣ	Τηλ.	95.17.234 — 32.29.667
Δ. ΣΑΛΤΟΣ	Τηλ.	95.24.255 — 45.26.917

ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

☛ Συνέχεια από την σελ. 1

αγάπη όλους τους φιλοξενούμενους φίλους, Αραχωδίτες, Αγιοδημητριάδους, Διπλατανιώτες κι άλλους και γλέντησαν όλο το τριήμερο αδελφικά και ήσυχα. Γιατί το Νεχώρι ξεχωρίζει για την τάξη, αλλά και για το θερμό αγκάλιασμα που παρέχει στους φιλοξενούμενους του.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας κ. Σωτήριος Χολέβας καλωσόρισε τους χωριανούς μας και φίλους του χωριού μας ευχόμενος καλή διασκέδαση.

Στη συνέχεια ο κ. Δημήτριος Σαλτός, εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου, απηύθυνε τον εξής χαιρετισμό: «Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας σας καλωσορίζει στη φετινή γιορτή της Παναγιάς μας, και στην εκδήλωση του πανηγυριού, και σας ευχεται χρόνια πολλά, καλή διασκέδαση και του χρόνου με υγεία να ξαναταμωθούμε».

Έτσι τέλειωσε και το φετινό πανηγύρι αφού επί τρεις μέρες κράτησε το γλέντι.

● Στις 26 Ιουλίου έγινε λειτουργία στο εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής στο Παλινέχωρο, όπου πάρα πολύς κόσμος πήγε, οι περισσότεροι με τα αυτοκίνητα αλλά ακόμη και με τα πόδια.

Όπως γράψαμε και σ' άλλο φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» έχει υποστεί σοβαρές ρωγμές και καθίζηση και μελετάται το κτίσιμο νέας εκκλησίας σε πλησιέστερο χώρο από το υπάρχον, αφού πρώτα εξασφαλισθεί οικοπέδο και χρήματα για την ανέγερση του Ναού. Ελπίζουμε ότι θα πραγματοποιηθεί σύντομα.

● Στις 29 Αυγούστου έγινε λειτουργία στην Εκκλησία του 'Αϊ - Γεώργιου του χωριού μας, όπου πήγε πολύς κόσμος και στις 8 Σεπτεμβρίου, το Γενέσιον της Θεοτόκου, έγινε λειτουργία στον 'Αγιο Νικόλαο στα Καλαθέικα.

● Με γρήγορο ρυθμό συνεχίζεται το έργο της σωλήνωσης για να μεταφερθεί το νερό από το Αρκουδόρεμα στο υπάρχον υδραγωγείο. Έχει γίνει η σωλήνωση στο δυσκολότερο τμήμα από Αρκουδόρεμα μέχρι τον Κανελάκη, και πιστεύουμε να έχει φτάσει τώρα στον Λόη του Αλώνι. Πιστεύουμε ότι του χρόνου πριν από το καλοκαίρι να έχει τελειώσει το έργο και να έχει δεχτεί το υπάρχον υδραγωγείο και το νερό του Αρκουδορέματος.

● Κατεσκευάσθηκε στην Αράχωδα το οίκημα που θα τοποθετηθεί ο αναμεταδότης της ΕΤ2. Πιστεύουμε ότι σε σύντομο χρονικό διάστημα θα γίνει η τοποθέτηση του εν λόγω αναμεταδότη, για να έχουν οι τηλεοράσεις στο χωριό μας εικόνα από την ΕΤ 2.

● Κατασκευάστηκε μάντρα αντιστήριξης σε τμήμα του Δημόσιου δρόμου στα Καλαθέικα. Επίσης στον Καλαμίτη κατασκευάστηκε πλάκα από μπετόν για την άνετη διέλευση αυτοκινήτων και ανθρώπων.

● Με δαπάνη 500.000 δραχ. που πρόσφερε ο συμπατριώτης μας κ. Βασίλειος Γ. Λαζοδήμος,

διαμορφώθηκε σε γήπεδο ποδοσφαίρου η Ασπρόλακα, πάνω από τα Λιμστά. Όνειρο πολλών ετών των νέων πραγματοποιήθηκε χάρη στην προσφορά του άνω συμπατριώτη μας κ. Β. Λαζοδήμου. Τον συγχαίρουμε και τον ευχαριστούμε για την προσφορά του.

Δεν γνωρίζουμε εάν μπορεί σε έκτακτη ανάγκη, που ευχόμεθα να μην χρειασθεί, να προσγειωθεί και ελικόπτερο.

● Έχει εξαφανισθεί από τις 11 Αυγούστου από το Παλινέχωρο όπου έμεινε η Ελένη Αναστασοπούλου, το γένος Μάλλιου. Μέχρι σήμερα δεν έχει θρηθεί παρ' όλες τις προσπάθειες που έγιναν. Η λύπη μας είναι μεγάλη για την άτυχη συμπατριώτισσά μας.

● Όπως είχαμε ενημερώσει σε άλλα φύλλα το Διοικητικό Συμβούλιο είχε στείλει έγγραφο στην Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων στα Ιωάννινα να στείλει αρμόδιο μηχανικό να συντάξει μελέτη για τις εργασίες στήριξης του Ιερού Ναού μας και συγχρόνως να χρηματοδοτήσει το έργο. Υπολογίζοντας ότι θα καθυστερήσει να στείλει αρμόδιο μηχανικό, με δαπάνες του Συλλόγου πήγε μηχανικός και εδαφολόγος στο χωριό, συνέταξε οικονομοτεχνική μελέτη και με εισφορές των Νεχωριτών έγιναν και τα έργα στήριξης.

Από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων μόλις προ ημερών πήραμε καθυστερημένα απάντηση με ημερομηνία 31.8.89 στην οποία μας γνωρίζουν ότι: Καθυστερήσαν να μας απαντήσουν διότι προγραμματίζουν αυτοψία, αλλά που δεν υπήρξε δυνατότητα να πραγματοποιηθεί.

Και οι λόγοι είναι οι εξής: α) Έλλειψη επιστημονικού προσωπικού, β) Υπερβολικός φόρτος εργασίας (πρωτοστάσια 3.000 μνημείων σε έκταση 7 νομών), γ) Όσον αφορά το αίτημά μας για την χρηματοδότηση των εργασιών, βάσει της οικονομοτεχνικής μελέτης, δεν είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί μέσω του ετήσιου προγράμματος (ΠΔΕ) της Εφορείας, διότι τα έργα προτείνονται με βάση την αμεσότητα των αναγκών των μνημείων καθώς και την αρχαιολογική τους σημασία. Παρά τις παραπάνω δυσκολίες παρακαλούμε να έλθετε σε επικοινωνία μαζί μας, ώστε να καθοριστεί από κοινού αυτοψία και εξεύρεση λύσης.

Ο Προϊστάμενος της Εφορείας κ.α.α. (Σφραγίδα - Υπογραφή).

Αυτή ήταν η απάντηση σε σχετικό έγγραφο του Συλλόγου μας.

ΣΧΟΛΙΚΑ

«ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΧΟΛΕΙΟ»

☛ Συνέχεια από το προηγούμενο.

4. Και λίγα λόγια για την «λειτουργία» του Νεχωρίτικου Γραμματοσχολείου (κατά την προφορική παράδοση πάντα):

Φοίτησιν η παιδιών τυπικά μὲν ὑποχρεωτική, οὐσιαστικά δὲ προαιρετική καὶ ἄτακτη. «Ἄλλα παιδιά δὲν τὰ 'στελναν ντίπ. Πολλὰ τὰ 'στελναν κι ἄπὲ ἔβγαιναν δὲν ἔβγαιναν μιὰ δυὸ χρονιές, μάθαιναν δὲ μάθαιναν πέντε ἀγκούτσες, δυὸ ἀγκλιδέρες, τὰ 'κοδαν ἄπ' το σκολειό». Λίγα «τὸ τελειώναν», ἀκόμα λιγότερα «ξεσκόλιζαν καὶ προχωράγαν παραπάνου». Ὑπῆρχαν, λοιπόν, ἄρκετοὶ ἄντρες ἀναλφάβητοι ἢ ἡμιαναλφάβητοι.

Εὐνόητο πὼς ὅσοι παλαιοὶ Νεχωρίτες εὐδοκίμησαν στὰ γράμματα καὶ σταδιοδρόμησαν ὡς στρατιωτικοὶ καὶ ὡς δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ πέρασαν, ξεσκαλίζοντας ἀπὸ τὸ Γραμματοσχολεῖο, ὅπως ὁποῦτε ἀπὸ τὸ Δημοτικὸ ἢ φοίτησαν ἀπενθείας στὸ Δημοτικὸ (Πλατάνου, Κλεπᾶς, Ἀράχοβας, ἀλλοῦ), καὶ συνέχισαν τὶς σπουδές τους στὸ ἐλληνικὸ καὶ στὸ Γυμνάσιο. Δὲν ξέρω σὲ ποῖο Δημοτικὸ φοίτησαν οἱ γραμματισμένοι Νεχωρίτες ἐκεῖνου τοῦ καιροῦ. Πάντως (ὁ στρατηγὸς Δημ. Ταμπούρης (γεν. 1868) «ἔβγαλε Δημοτικὸ στὸ Μεσολόγγι», ὁ στρατηγὸς Κων. Πέτσας (γεν. 1871) στὸ Ἀγρίνιο (ἢ μάνα του ἦταν Σουλιάτισσα ἀπὸ τὶς Σουλιάτικες οἰκογένειες ποὺ ἐγκαταστάθηκαν μεταεικοσιενικά στὸ Ἀγρίνιο), ὁ γιατρὸς Ἰωάν. Λάππας (γεν. 1884) στὴ Γαβαλὸν.

Φοίτησιν κ ο ρ α σ ῖ ω ν ἀνυπαρκτῇ. Κορίτσι νὰ στείλουν στὸ σκολειό; Παπαπά!

— Τί τὰ θέλ' νι τὰ γράμματα οἱ τσιούπες; Οὐδὲ ἰδῶν! ὑπῆρταν, οὐδὲ ταξίδ' πανί! ἔλεγαν (ἐνῶ οἱ στρατεύομενοι καὶ οἱ ταξιθεύομενοι ἄντρες τὰ χρειάζονταν ν' ἀλληλογραφοῦν μὲ τοὺς δικούς των). Κι ἄλλοι θυμοσφοῦτεροι καί... προνοητικότεροι:

— Τί τὰ θέλ' νι τὰ γράμματα οἱ τσιούπες; Νὰ γράφ' νι ραδασάκια στὰ ἀγαπητοὺς;

Ἀντιλήψεις ποὺ σήμερα φαίνονται τουλάχιστο περιέργες. Κι ὅμως τότε (κι ὡς τὸν πρῶτο Πόλεμο) εἶχαν ἀπήχηση καὶ «πέραση» στὰ χωριά μας.

Κι ὄχι μόνο στὰ χωριά μας, ἀλλὰ κι ἄλλου. Τὸ ἐπιστημαίνει κι ὁ Λασκαράτος: «...τὰ γράμματα στὲς γυναῖκες ἐθεωροῦντο σὰν ἓνα πρᾶγμα πολὺ ἐπικίνδυνο. Οἱ γονεῖς ἐνομίζανε πὼς μιὰ φορὰ ποὺ οἱ κόρες τους ἤθελε μάθουνε γράμματα ἤθελε

τὰ μεταχειρισθῶναι γιὰ νὰ γράφουνε γραμματάκια ἐρωτικά καὶ νὰ διαβάζουνε τὲς ἀποκρίσεις. Μὲ τούτην τὴν ἰδέα οἱ παλαιοὶ μας ἐμποδίζανε μὲ αὐστηρότητα εἰς τὲς κόρες τους τὴ σπουδὴ...». (Τὰ Μυστήρια τῆς Κεφαλλονιάς, ἔκδ. Μαρή, σελ. 20). Τὸ γνωρίζει καὶ τὸ Ὑπουργεῖο: «...αἱ πατροπαράδοτοι προλήψεις, παριστώσαι τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ γυναικείου φύλου ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν αὐστηρότητα τῶν ἀρχαίων ἠθῶν ἀποτρέπουσι τοὺς πλείστους τῶν γονέων τοῦ ν' ἀπασχολῶσι τὰ κορίτσια αὐτῶν, συμεριζόμενα συνήθως τὰς οἰκιακὰς καὶ ἀγροτικὰς ἐργασίας τῶν γονέων, πρὸς ἐκμάθησιν γραμμάτων» (Ἐκθεσὴ Ὑπ. Αὐγερῖνου, ΦΕΚ 19) 15.6.1870 παράρτημα 19, σελ. 2). Χαρακτηριστικὸ εἶναι κι ἓνα ἐπεισόδιο ποὺ σημειώνει στὴν ἐκθεσὴ τῆς ἡ ἐπιθεωρήτρια Ἐλένη Μπουκουβάλα, τὸ 1898 (Λέφα, Ἱστορία τῆς Ἐκπαίδευσως, σελ. 19—30).

Πρῶτες Νεχωριτοπούλες ποὺ «πῆγαν σκολειό» εἶναι, ἀπ' ὅτι ξέρω, ἡ Καλλιόπη Β. Κολατσιάνη (Μεμομήτριναι), γύρω στὰ 1880 καὶ, λίγο ἀργότερα, ἡ Ξένη Σπ. Τυροσπούτη (Κουβελοῦ). Στὰ ἐπόμενα χρόνια σιγά - σιγά, δειλὰ - δειλὰ, θὰ πᾶνε κι ἄλλα κορίτσια στὸ σκολειο.

Μάθησιν στοιχειώδης, κυρίως ἀνάγνωση καὶ λίγη γραφή. Βασικά καὶ μοναδικὰ διδακτικά μέσα τὰ πινακίδια, τ' ὀκτώηχι καὶ τὸ φαλτήρι.

«Μικρὸς μπηκε στὰ γράμματα, μικρὸς στὰ πινακίδια», σὰ νὰ λέμε μπηκε μικρὸς στὰ βάσανα. Ὑπῆρχαν πινακίδια γιὰ τὴν ἀνάγνωση χειροποίητα, ξυλένια ἢ κοκαλένια (πλατοκόκαλα), ἀλλὰ κι ἀγοραστά: «πίνιακες ἐκ χάρτου μικροῦ διπλούμενοι πολλὰκις καὶ δέρματι τυλισσόμενοι ἐν οἷς ἐγράφοντο τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου, αἱ συλλαβαὶ καὶ λέξεις...». (Μ. Παρανίκας, Σχεδίασμα., Ἀθ. 1867, σελ. 204). Ὑπῆρχαν καὶ πινακίδια γιὰ τὴ γραφὴ: κεδροσάνιδο, κερωμένο ἢ ἀκέρωτο, ἔγραφες (χάραξες) μ' ἓνα καρφὶ τὰ γράμματα, τὰ ὀσθνες (ἔξυνες), ξανάγραφες. Τὰ πινακίδια γραφῆς θ' ἀντικαταστήσει ἡ πλάκα (τὸ «ἀβάκιον») μὲ τὸ κοντύλι καὶ τὰ τετράδια.

Τ' ὀκτώηχι χρησίμευε καὶ ὡς ἀλφαβητάριο καὶ ὡς ἀναγνωσμάτιο. Τ' ὀκτώηχι σχολικῆς χρήσης, σὲ σχῆμα μικρὸ (0,18Χ0,12) εἶχε πρῶτα - πρῶτα τὴν ἀλφαβήτα, μὲ κεφαλαῖα καὶ μικρά, καὶ τοὺς συνδυασμοὺς γραμμάτων: αω, βψ, γχ... μν. Ὑστερα τὸ πᾶτερ ἡμῶν, τὸ Θεοτόκε παρθένη, τὸ πιστεύω. Καὶ συνέχεια «Ἀρχὴ σὺν Θεῷ ἀγίῳ τῆς Ὁκτωήχου», δηλ. τὰ τροπάρια τοῦ Σαββατοκύριακου στοὺς ὀκτὼ ἐκκλησιαστικούς ἤχους.

(Ὁκτώηχος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, περιέχουσα τὴν ἐν ταῖς Κυριακαῖς τοῦ ἐνιαυτοῦ φαλλομένην ἀναστάσιμον ἀκολουθίαν, νωστὶ τυπωθεῖσα καὶ ἐξ ἀρίστων ἐκδόσεων διορθωθεῖσα. Ἐν Βενετίᾳ, ἐκ τοῦ ἐλ-

ληνικοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἀγίου Γεωργίου 1864). «Οὐδὲν ἴσως διδλῖον ἐπὶ μακρότατον χρόνον ἡδίσθητὸν νὰ περάσῃ ἀπὸ τόσας χεῖρας, ἄφ' ὧσας ἡ Ὁκτώηχος» (Παρνασσός, 7 (1883) 205).

Τὸ ψαλτήρι ἦταν ἀνωτέρου ἀναγνωστικοῦ ἐπιπέδου. Τὸ διαβάσειαν οἱ προχωρημένοι μαθητὲς. (Ψαλτήριον Δαυὶδ τοῦ προφήτου καὶ βασιλέως μετὰ τῶν ὠδῶν. Βενετία, ἐκ τοῦ ἐλλν. τυπογραφείου Ο ΦΟΙΝΙΞ 1872).

Ἀναγνώσματ' α «διὰ ψυχικὴν ὠφέλειαν» ἢ «ψυχαγωγίαν καὶ περιδιάδασιν» τῶν ἐνηλίκων ἦταν ἡ Ἀμαρτωλῶν σωτηρία, ἡ Φυλλάδα τοῦ Μεγαλέξαντρου, ὁ Μπερτόλδος, ὁ Λήσταρχος Νταβέλης, ἡ Μαρία Πενταγιώτισσα κι ἄλλα κήρωκά. Σώζονταν τέτοια λαϊκὰ διδλῖα ὡς τὶς μέρες μας. Μισοξεσχισμένα, ποντικοφαγωμένα, ἀκέφαλα καὶ κολοβά, μὲ ποικίλες σημειώσεις (ἀπὸ ἐνθυμήσεις ὡς λογαριασμοὺς), καπνισμένα, κιτρινισμένα, χιλιολιγωμένα, παραπεταμένα σὲ κάποια παραθύρα, ὅσο νὰ γένουν προσανάμματα τῆς φωτιάς.

Παίδονομί α θηριώδης. Ὁ Ζωγανᾶς (κι οἱ ἄλλοι δὲν πάνταν πίσω) ἄφησε ἐποχή. Συνηθισμένα του παιδονομικά μέσα: τὸ ρεζίλεμα (διαπόμπτωση), τὸ φτύσιμο (ἐμπτυσμός), ὁ ἀκάβαλος (κατωμάστι), ὁ φάλαγγας καὶ τό... καψάλι.

Τὸν «ἀμελῆ» ἢ τὸν «ἀχρεῖο» μαθητὴ τὸν ρεζίλενε, δηλ. τοῦ κρέμαγε στὸ λαιμὸ μιὰ γαϊδουροκοκάλια (κάτω σιαγόνα ὄνου, «ζῶου θεωρουμένου συμβόλου τῆς ἀμουσίας») καὶ τὸν παρέδιδε στοὺς συμμαθητὲς του, ποὺ τὸν ὀδήγαγαν στοῦ Κατσαοῦνη τὴ δρύση, νὰ τὸν ἰδοῦνε οἱ γυναῖκες καὶ νὰ ντροπιαστῇ.

— Τί ἔκαμεις, χλιθιρέ, κί σὶ κατάνταν ἔτο;

— Εἶπι σκρόλουα! (αἰσχρόλογα).

— Φτοῦ σου, νὰ χαθεῖς κί νὰ μὴ φαίνισι!

Βδελυρὴ ποινὴ ἦταν τὸ φτύσιμο, συνοδευόμενο μάλιστα μὲ τὸ τροπάρι (ἤχος Β', Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ): «Πάντες οἱ μαθηταὶ συνέλθετε ἐνθάδε, ὅπως τοῦ ἀνοήτου καὶ ἀμελοῦς τῆ κεφαλῇ ἐμπτύσητε». Φτύσιμο μετὰ μουσικῆς.

Βάναυση ποινὴ ἦταν ὁ ἀκάβαλος (προθετικὸ α+καβάλα). Ἐνας γεροδεμένος μαθητὴς, ὁ βασταχτής, ἔπαιρνε καβάλα τὸν ἐνοχὸ καί, κρατώντας τὸν ἀπὸ τὰ χέρια περασμένα στὰ νώμια του, ἔσκυβε λίγο πρὸς τὰ ἔμπρος. Ὁ δάσκαλος ἀνασκούμπωνε τὴν πουκαμίσια καὶ τοῦ δινε βουρδουλὲς στὰ πσινὰ μὲ τὸν βούρδουλα (βουρδουτούλι, βούνευρο, βοῖδονουρά, τὸ «βοὸς κέρκος» τῶν ἀρχαίων). Οὐρλιαζε ἀπὸ τὸν πόνο ὁ δερνόμενος, κλώτσαγε, δάγκωνε τὸ βασταχτή, μὰ ποὺ νὰ τὸν ξαπολύσει ἐκεῖνος. Καὶ ὁ δάσκαλος νά! καὶ τούτη, νά! κι ἐκεῖνη, μὲ τὸ βούνευρο. Καὶ τὰ δασκαλούδια «ἐθῶντο τὰ γενόμενα» περίλυ-

☛ Συνέχεια στὴ σελίδα 6

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ὁ Σύλλογος βοηθᾷ τὸ χωριό, διατηρεῖ τὴ σύμφιξη τῶν σχέσεων τῶν ἀπανταχοῦ συγχωριανῶν, τρέχει στοὺς ἀσθενεῖς, παρευρίσκεται σὲ εὐχάριστες καὶ δυσάρεστες περιπτώσεις τῶν συγχωριανῶν καὶ καλλιεργεῖ τὴν ἀγάπην τῶν Νεχωριτῶν.

Ἐὰν πιστεύεις καὶ σὺ στὰ ἀνωτέρω, γράψου μέλος τοῦ Συλλόγου σου, γιὰ ἠθικὴ καὶ ὕλική συμπαράσταση. Ὁ Σύλλογος εἶναι πάντα κοντὰ στοὺς Νεχωρίτες, ἄς ἔρθουν καὶ αὐτοὶ κοντὰ του.

«ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ»

ΑΠΟ ΔΙΗΓΗΣΗ ΤΟΥ Χ.Λ.

Σταίναμε τις τελευταίες σκανταλιές, όταν εσήμανε Εσπερινός. Είχε περάσει η ώρα, δίχως να το καταλάβουμε.

Τα πόσκια ανέδθηκαν ψηλά στον Κοκκινιά. Ο ήλιος, με το στερνό χαιρετισμό του, έκανε την κατάσπρη κορφή του να λαμπυρίζει με χίλιες - δυο ανταύγειες.

Ο 'Αϊ - Σάββας τα είχε αποπρίσει τα γένια του αποδραρίς. Το χιόνι τό 'φερε ως την Ασπρολακκούλα.

Κι έκανε ένα διαβολεμένο κρύο...

Παραμονή του 'Αϊ - Νικόλα.

Εσήμανε Εσπερινός κι εμείς ήμασταν στο Δίρεμα ακόμα, για τις σκανταλιές. Τις στήσαμε όπως - όπως και διαστικά, τρέχοντας πες καλύτερα, πήραμε τον ανήφορο.

Δεν έπρεπε να χάσουμε τόσα Εσπερινά.

Οι Νικολάδες —ζωή νά 'χουνε— ήταν αρκετοί.

Λαχανιασμένοι ανεδαίναμε, χάνοντας συγχρόνως και τη μοίρασιά του κυνηγιού.

Τρία «κουμπουανίδια» ήταν ο απολογισμός και μία σιταρήθρα ολόπαχια! Πήρα εγώ τα δυο «κουμπουανίδια» κι ο φίλος μου το τρίτο και τη σιταρήθρα.

Α, το δίκιο, δίκιο! Καλά εγώ προχτές πήρα εκείνον το γαιδρό-τσονο; Τώρα ήταν η δικιά του η σειρά.

Φτάσαμε στην Εκκλησιά, την ώρα που ο παπάς διάβαζε «τα πιάτα».

«Ο πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου...».

Προβάλαμε στη δεξιά κολώνα κι αρχίσαμε το μέτρημα. Ένα, δύο, τρία... Δώδεκα πιάτα αραδιασμένα στο πεζούλακι του Ιερού!

Κι ήτανε στολισμένα μια χαρά με μύρια σχέδια και χίλια «πασμαούδια»! Σταφίδες, ζαχαράτα, σταφυλόραγες, αμύγδαλα, ροιδόσουμπρα...

Και χιονισμένα απ' τη ζάχαρη!

Η κάθε μια νοικοκυρά φιλοδοξούσε να έχει το καλύτερο σπερνό. Κι ήτανε το ένα καλύτερο απ' τ' άλλο!

Αλλά τί να τα κάνεις; Όλα για τη φιγούρα επάνω - επάνω. Κι από μέσα; Σιτάρι σκέτο...

Μόνο ο παπάς έπαιρνε από την κορυφή κι αν τύχαινε στην Εκκλησιά κανένας άντρας.

Σε μας τα λιανοπαίδια μας έδιναν από τον πάτο. Έπρεπε νά 'σαι τυχερός πολύ, για να σου πέσει κάποια σταφυλόραγα ή ένα ζαχαράτο.

— Δε θα αξήνουμι πούτέ; είπα μια μέρα στα παιδιά. Παπάς θα γίνου, να παίρνω ουπάν' ουπάν' απ' τα σπιρνά κι να χουρταίνου αφράτις λειτουργίες, π' μιας έφαγε η μπουμπότα.

Με το «Δι' ευχών» βγήκαμε όλοι στην αυλή.

Από τη μια μεριά της πόρτας όλα τα παιδιά χωμένα μες τις τριμμένες «πατατούκες» μας κι από την άλλη οι γυναίκες με τα σπερνά στο χέρι.

Έπρεπε να βγει ο παπάς, να τα βλογήσει πρώτα και δεύτερα ν' αρχίσει η μοίρασιά.

Μα πού παπάς. Αυτός ξελειουργιότανε ακόμα στο Ιερό. Κι έκανε ένα κρύο, που σε πирώνιαζε ως το μεδούλι.

Σε λίγο να τος κι ο παπάς!

«Θα ψήσει τα φιδία απόψε»!

Είπε, μόλις τον βάρσε το ξερο-βόρι δγαίνοντας, κι άπλωσε στο

πρώτο το σπερνό.

Το βλόγησε, «Πρεσβείες του Αγίου, έτη πολλά», ευχήθηκε και χούφτωσε μια πλοχειριά επάνω - επάνω. Έριξε το στάρι σε μια χαρτοσακούλα και βλόγησε το δεύτερο. Από το δεύτερο στο τρίτο, μέχρι το τελευταίο.

Με το «Πρεσβείες του Αγίου» που ακούσαμε, ριχτήκαμε όλα τα παιδιά.

— Θεια, θεια...! Κι σι μένα θεια...

— Μουρή θειάκου, κάμι κι σιαδω... Και δώσ' του σπρωξιμο.

— Μπάτι στ'ν αράδα, μουρέ, θα μι γκριμίτσι...

Μα πού αράδα... Εκεί εμείς απάνω!

Καθένας που έπαιρνε την κουταλιά, έχαφτε από τη χούφτα του κι έτρεχε παραπέρα, σ' άλλη νοικοκυρά.

Κάμποσοι πονηροί πηγαίναμε και δεύτερη βολά. Μα σα μας καταλάβαιναν, μας κυνηγούσαν.

— Τώρα, μωρέ, δε σου 'δωκα; Ματάρθεις πίσου; 'Ασι να παρ' κι κάνας άλλους...

Και χράπ! με το κουτάλι στα ξυλιασμένα χέρια μας.

Τρώγοντας το σιτάρι, το ερευνούσαμε προσεχτικά, για να ανακαλύψουμε κανένα «πασμαούδι».

— Τήρα, ένα ζαχαράτο! πετιόταν με χαρά ο τυχερός. Συνήθως όμως ο απολογισμός ήτανε πενιχρός.

Παίρνοντας το σιτάρι, τράδην ξε ο καθένας για το σπιτί του. Άλλωστε και να θέλαμε να μείνουμε τα παίξουμε τα «πίτσια» ή τη «γρούνα», που να σταθείς με τέτοιο ξεροβόρι.

Φτάνοντας στο σπιτί, η πρώτη μου δουλειά ήτανε να μαδήσω τα κουμπουανίδια. Φώναξα μάλιστα και την ξαδέρφη μου, για να με βοηθήσει. Βέβαια, δεν ήταν τόσο για το βόηθο, όσο για να θαυμάσει τις κυνηγετικές μου ικανότητες.

Αφού τα καθάρισα καλά, τ' αλάτισα με μπόλικο αλάτι και τ' έβαλα κοντά στο παραγώνι, που είχα και άλλα σε αρμάθα κρεμασμένα, για να καπνίζονται, να μη χαλάσουνε ως τα Χριστούγεννα, που θά 'ρχεται η Πασκαλιά, για να τα φάμε. Τώρα βρισκόμασταν στη μέση της Σαρακοστής και δεν έκανε να τρώμε κρέας.

Βολεύτηκα το βράδυ με «τό 'να τ' άλλο» και με μια «χλιαριά βουστνούλα» και πέρασε η μέρα.

Θα πεις: «Και η βουστίνη αρτύσιμη δεν είναι»;

Ε, τι ψυχή έχει η βουστίνη μπροστά στο κρέας...

Άλλωστε πριν να κοιμηθώ, έκαμα και κάμποσες μετάνοιες παραπάνω, για να μη με «ξεσυνεριστεί» ο Κύριος.

Α, όλα κι όλα... τώρα το Σαραντάμηρο δεν ξέχναγα και τις μετάνοιες. Προτού ξαπλώσω, έκανα σαράντα για τον εαυτό μου και δέκα για τη θάβα μου, που την πονούσε η μέση της, να κάνει μοναχή της. Και βαθιές βαθιές, να τρώει η μύτη χώμα, όχι τίποτα μασκαρέματα!

Κοιμήθηκα ευτυχισμένος. Η μέρα πήγε μια χαρά, με το κυνήγι μας, με τα σπερνά μας... Και για ταχιά είχαμε και «τα χρόνια πολλά». Τί άλλο θέλα-

με! Όλη τη νύχτα ονειρευόμουνα ταχιά με ραβανές και μπακλαδάδες.

Την άλλη μέρα, μετά την Εκκλησιά, κινήσαμε για «χρόνια πολλά». Πήγα παρέα με το φίλο μου. Το είχαμε κανονίσει αποβραδής.

— Τήρα, ταχιά θα πάμι αγτάμα για «τα χρόνια πολλά».

Και πήγαμε.

Φορέσαμε τις παταπούκες με τις βαθιές τις τσέπες, για να χωράνε τα «χρονοπολλίδια» και ξεκινήσαμε.

Το πρώτο σπιτί που επισκεφτήκαμε, ήτανε της θεια - Μητρινας. Ζούσε ολομόναχη χρόνια αλογάρισσα. Ο άντρας της, ο μπαρμπα - Μητρός, ήτανε στην ξενιτειά, κατά Αμερική μεριά.

Μονάχη της κράταγε το σπιτικό, μονάχη μεγάλωσε και τα παιδιά της. Και σα μεγάλωσαν, πήραν κι αυτά τα μάτια τους και φύγανε απ' το χωριό, να βρουν αλλού την τύχη τους.

Κι απόμεινε η Μητρίνα κατάνοχη με συντροφιά την προσμονή και στήριγμα την πίκρα. Ήτανε καλονοικοκυρά και στα γιορτάσια απλοχέρα. Είχε τα πλειότερα πιάτα απάνω στο τραπέζι της το γιορτινό. Και το γλυκό παραπανίσιο.

Ακόμα κι εμάς τα λιανοπαίδια επίλεψε γλυκό. Λειψά κοιμμάτια, καφαλισμένες άκρες τις φύλαγε για μας.

Στα άλλα σπιτία δυο καστάνια, μια τσολέλα, μια κουταλιά σπερνό «κι όξω από την πόρτα». Γι' αυτό και ξεκινήσαμε από τη θεια τη Μητρίνα για να προλάβουμε γλυκό.

Σα φτάσαμε στο σπιτί, δρήκαμε ανοιχτή την πόρτα. Έτσι είναι. Όποιος γιορτάζει δεν κλείνει πόρτα!

Σταθήκαμε απόξω, καθώς το συνηθίζαμε τα χρόνια εκείνα κι ευχηθήκαμε:

— Χρόνια πολλά!..

Απόκριση καμιά.

Περάσαμε από μέσα κι είπαμε δυνατότερα.

— Χρόνια πολλά, θεια - Μητρίνα!..

Καμιά απάντηση και πάλι.

Κοιτάμε αριστερά κατά το μαγειρείο.

Κανείς. Η γάτα μοναχά κοιμότανε βαθιά στο παραγώνι. Στρίβουμε δεξιά, κατά την κάμαρη.

Όλα σε τάξη περίμεναν τις παρέες.

Στον ένα τοίχο το κρεβάτι στρωμένο με ολοκαίνουργια κουβέρτα. Επάνωθ' του το εικονοστάσι με το καντήλι αναμμένο. Δεξιά ο 'Αϊ - Δημήτρης καθάλα στο Ντορή του κι αριστερά ο 'Αϊ - Νικόλας με τ' άσπρα γένια. Κι ανάμεσα τα στέφανα του γάμου της, μοναδική ανάμνηση του άντρα της.

Στον άλλο τοίχο υψώνεταν ο γοίκος σκεπασμένος με μανταλά καραμελωτή.

Απέναντί μας, στον τοίχο με τα δυο παράθυρα, ήτανε το τραπέζι στρωμένο με δυοσιγί βελούδινο τραπέζομάντηλο και πάνω του τα πιάτα με τα «χρονοπολλίδια».

Και τι δεν είχε η χριστιανή! Απ' όλα τα καλά!

Τσολέλες, κάστανα, κοκόσιες, στάρι για το 'Υψωμα...

Εκείνο όμως που τράβηξε την προσοχή μας κι έκαμε να τρέχουμε τα σάλια μας, ήταν το πιάτο με το μπακλαδά.

Κάτι κοιμμάτια να, σαν αγκωνάρια!

Κι εκείνο το πάνω - πάνω, το ροδοκόκκινο, με το καρφάκι το γαρούφαλο στη μέση!.. Μου κάθισε στο μάτι.

Πάνω απ' το τραπέζι, στον τοίχο κρεμασμένα, δυο κάδρα με τις φωτογραφίες των αγαπημένων της.

Στη μια ένας μεσόκοπος με αδιόρατο χαμόγελο στα χείλη, που δεν κρυβόταν κάτω από την πόζα την προσποιητή που πήρε

για την κατάσταση, με μακριά καδένα στο γελέκι κι ολόχρυση καρφίτσα στη γραβάτα.

Θα ήτανε ο μπαρμπα - Μητρός ο Αμερικάνος.

Ο άλλος, στο δεύτερο το κάδρο, πολύ νεώτερος. Στρατιώτης ήταν; Χωροφύλακας; Δεν μπόρεσα να ξεχωρίσω. Το μόνο που κατάλαβα, ήταν πως ήταν αυστηρός.

Είχε ματιά αγριωπή και στέκεταν πάνω απ' το τραπέζι, λες και τον είχε φύλακα η Μητρίνα στα πιάτα.

Ίσως να ήτανε ο γιος της.

Άλλος κανείς. Εμείς και οι φωτογραφίες...

Κοιτάξαμε πάλι γύρω μας, ξαναφωνάξαμε:

— Χρόνια πολλά!..

Ήμασταν αλήθεια μοναχοί με τα γλυκά απέναντί μας. Γυρνά κατά το σύντροφο.

Στα μάτια του διάκρινα τη σκέψη, που είχα και γω μες το μυαλό.

Κοιτάζω το μεσόκοπο.

Μου φάνηκε σαν νά 'λεγε α-

πό το κάδρο του:

— Τί στέκεσαι, μωρέ; Η ευ-

καιρία τώρα είναι! Σε λίγο θά 'ναι πια αργά...

Και δίχως πλέον δισταγμό ορμάω στο τραπέζι.

Αρπάζω το ρόδινο κοιμμάτι του γλυκού, που είχα επισημάνει, το χώνω μες τη βαθιά την τσέπη μου και χύνομαι στην πόρτα.

Το ίδιο, σχεδόν ταυτόχρονα, κάνει κι ο φίλος μου, σαν κάποια δύναμη αόρατη να μας καθοδηγούσε.

Από την πόρτα ρίχνω κλεφτή ματιά στο μπαρμπα της φωτογραφίας. Ακόμα χαμογελούςε επιδοκιμαστικά.

— Από χρόνια πολλά, του ευχήθηκα ψιθυριστά.

Δυο - δυο πηδούσαμε τώρα τα σκαλιά. Και σα βρεθήκαμε στον πάτο, να και η θεια με μια χεριά καυσόξυλο, που έβγαине από τη λόντζα.

Αποκαθήκαμε, μα γρήγορα συνήρθαμε.

— Χρόνια πολλά, θεια - Μητρίνα. Δε σ' ηύραμι απάν', της λέμε.

— Νά ειστι καλά, κουτούλιζε μ'! Αλλά του πήρατι απού πρού. Ακόμα δεν πέρασι ου παπάς να σκώσ' του 'Υψουμου. 'Αιστι σι κάνα άλλου Νίκου κι ματαλάτι απού δω...

Πού να 'ξερε η καφαρή...

— Θα ξαναρθούμι, θεια...

Κι ξαναπήγαμε...

Πλειότερο να δούμε αν μας κατάλαβε.

Φαίνεται όμως πως δεν πρόσεξε που λείπαμε απ' το πιάτο τα γλυκά, αλλιώς θα μας μεσόκοβε. Και με το δίκιο της...

Κι εκεί που καρτερούσαμε στην πόρτα, όσο να μας φιλέφει, έριξα μια ματιά στον μπαρμπα της φωτογραφίας.

Μου φάνηκε πως μού 'κλεισε το μάτι πονηρά, σα νά 'θελε να πει:

— Μη σκιάζεστε! Εσείς κι εγώ το ξέρουμε το μυστικό.

Κι αλήθεια. Πέρασαν από τότε τόσα χρόνια.

Πέθανε η γριά —Θεός σχωρέσ' την— κι εμείς γινήκαμε άντρες, γερόντοι πες καλύτερα. Μ' αυτό που κάναμε εκείνο το πρωινό του 'Αϊ - Νικόλα, δεν τό 'παμε «ούτε του παπά».

Τι φταίγαμε κι εμείς; Παι-

Συνέχεια σπὴ σελίδα 6

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΦΑΣΟΛΑΔΑ

Ύστερα από τρεις μέρες κρεατοφαγία, όλοι πεθύμησαν το καθιερωμένο τραπέζι με τη φασολάδα. Και όλοι διεπίστωσαν ότι, παρ' όλο που ο αρχειμάγειρας που κά-

θε χρόνο ετοίμαζε τη φασολάδα, ο αδέχαστος μπάρμπα Γιώργος Μαζιάς, είχε φύγει από κοντά μας τρεις μέρες πριν.

Όμως το έθιμο της φασολάδας καθιερώθηκε πλέον, και εφ' όσον τα υλικά ήταν έτοιμα στο χωριό, ετοιμάστηκε με τη βοήθεια των συμπατριωτών μας Γεωργίου Ζηνέλη, Ιωάννου Σπανού και Χρήστου Λειβαδίτη.

Ο κ. Ζηνέλης όχι μόνο βοήθησε, αλλά και η δαπάνη των υλικών ήταν προσφορά δική του στη μνήμη του μπάρμπα Γιώργου Μαζιάς. Η δε δαπάνη έφθασε στις 17.000 δρχ.

Γι' αυτή του την προσφορά τον ευχαριστούμε και ευχόμαστε να έχει υγεία, και κάθε χρόνο να είναι κοντά μας.

Η συμμετοχή και φέτος ήταν ικανοποιητική. Περίπου

150 και πλέον άτομα, αν αναλογιστεί κανείς τις δυσάρεστες περιπτώσεις που συνέβησαν στο πανηγύρι.

Μόνοι οι Νεχωρίτες, οι φιλοξενούμενοί μας είχαν φύγει, εκτός ελαχίστων, γλέντησαν διαφορετικά, χωρίς τ' αυτιά μας να τσιρίζουν από τα μεγάφωνα της ορχήστρας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στο τραπέζι, άνδρες και γυναίκες, τραγούδησαν με το στόμα, τραγούδια παραδοσιακά δίνοντας ένα ξεχωριστό κέφι στην εκδήλωση αυτή.

Ακόμη και ο καθιερωμένος χαιρετισμός από τον πάντα χαρούμενο Γιώργο Γιάνναρη ο οποίος με το στυλ που απηύθυνε τον χαιρετισμό, έδωσε περισσότερο κέφι και χρώμα στο τραπέζι με την φασολάδα.

Με την ευχή ότι και του χρόνου θα ξαναταμωθούμε, ευχόμαστε σ' όλους καλό χειμώνα.

Το Δ.Σ.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Στην Κοινοτική Βιβλιοθήκη έτυχε να ιδώ φέτος το καλοκαίρι το βιβλίο του Τρ. Χατζηνικολάου «Συναρπαστικές ιστορίες των Ρουμελιωτών Αμερικής και Καναδά, Νέα Υόρκη 1988», όπου στις σελίδες 278-280 παρέχονται έσφαλμένα στοιχεία για τη δράση του πρώτου Συλλόγου Νεοχωριτών. Τα ίδια εσφαλμένα στοιχεία δίδονται και στο Λεύκωμα που κυκλοφόρησε ο Σύλλογος Νεοχωρι-

τών Αμερικής το 1971, σελ. 6-7. Και ίσως επαναληφθούν προσεχώς.

Ανάγκη, λοιπόν, να διευκρινισθούν, βάσει του σωζομένου αρχείου, τα εξής:

1. Ο πρώτος Σύλλογος είχε την επωνυμία «Σύλλογος Παννεχωριτών η Δεξαμενή». Έδρα του πρώτα το Τζόνσονμπουργκ, Πα. (1918-25) κι ύστερα το Νεχώρι (1925-30). Το 1930 μετονομάστηκε «Σύνδεσμος Παννεχωρι-

τών η Πρόδος». Καταργήθηκε επί δικτατορίας Μεταξά (1936). Ο μεταπολεμικός Σύλλογος Νεοχωριτών Αμερικής «Η Κοίμησις της Θεοτόκου» δεν είναι, συνεπώς, συνέχεια του πρώτου εκείνου Συλλόγου.

2. Πρόεδροι χρημάτισαν οι Δημήτριος Χρ. Φούρλας (Σεπτέμβ. - Δεκέμβ. 1918), ο οποίος είχε και την πρωτοβουλία να ιδρυθεί ο Σύλλογος. Σημειώνω πως ο παππούς μου γεννήθηκε και πέθανε στο Νεχώρι, 1877-1937. Στον Αμερική έζησε την εικοσαετία, 1905-1925, με μίαν ενδιαμέση βραχύχρονη διακοπή.

Κωνσταντίνος Ι. Μάρος (1919-1921).

Γεώργιος Α. Φτερούγας (1921-1922).

Ιωάννης Γ. Μαύρος (1922-1925).

Δημήτριος Χρ. Φούρλας (1925-1930).

Κωνσταντίνος Ι. Λαζοδήμος (1930-1931).

Βασίλειος Χ. Κολατσώνης (1931-1932).

Αθανάσιος Ν. Αλπογιάννης (1932-1935).

Βασίλειος Χ. Κολατσώνης (1935-1936).

3. Δράση: Πρώτη περίοδος (1918-1925): Συγκέντρωση χρημάτων για την κατασκευή του υδραγωγείου. Δεύτερη περίοδος (1925-1929): Κατασκευή του υδραγωγείου. Από το 1930 μόνο κατ' όνομα υπήρχε, χωρίς «πρόοδο».

4. Το διδακτήριο δεν είναι έργο Συλλόγου, αλλά δώδεκα Αμερικανών Νεοχωριτών (1931). Επίσης και η επέκταση, η κεραμοστέγαση (1934), η επιστροφή του δαπέδου (1938) και το υπόστεγο (1950) της Εκκλησίας.

5. Η σωζόμενη φωτογραφία των μελών του Συλλόγου «Η Δεξαμενή» είναι θγαλμένη το 1919, γι' αυτό και στη μέση εικονίζεται ο τότε Πρόεδρος Κ. Μάρος. Ο Χαράλαμπος Γ. Μπουραζέρης (τρίτος από άνω αριστερά) δεν υπήρξε ποτέ «Αμερικανός» και χατιρικώς μπηκε η φωτογραφία του.

ΔΗΜ. Φ.

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Για τις εφημερίδες και τα περιοδικά των Συλλόγων και Ομοσπονδιών που πήραμε και παίρνουμε τακτικά, ευχαριστούμε θερμά τους αποστολείς.

Γνωρίζουμε, ότι τους στέλνουμε και το δικό μας φύλλο, τον «ΝΕΧΩΡΙΤΗ». Ελπίζουμε να τον παίρνουν.

Πήραμε:

Αγαχωδίτικα Νέα, Αριοδημητριάνικα Νέα, ΑΝΑΛΗ ΨΗ (Δεσβέκιστας), ΑΝΤΙΡΙΟ, ΕΥΡΥΤΟΣ (Δομνίστας), ΘΑΥΜΑΚΟΣ (Δομοκού), ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΗ (Ο. Σ. Γ.), ΠΑΡΑΧΕΛΩΓΙΚΑ (Συλλόγων Νεοχωριτών Μεσολογγίου), ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ, Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

«ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ... ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ»

Τα καλοκαίρια όσοι έτυχε να ταξιδεύουν στο εσωτερικό της χώρας αντικρύζουν ένα ιδιότυπο θέαμα. Σε πόλεις και χωριά κοντοχώρια και μερικές φορές σε συνοικισμούς σε κάμπους και βουνά κρέμονται μεγαλόπρεπα αεροπανών με την καθόλου ταπεινή επιγραφή: Πολιτιστικές εκδηλώσεις και πλάι το όνομα του τόπου όπως Βραχιώτικα, Κρουσινιώτικα, Ψηλοδεντρίωτικα ή άλλου πολιτιστικού Αγίου.

Αυτός ο μήνας προσφέρεται φαίνεται για πολιτισμό λόγω διακοπών ή ίσως για να ξυπνάει ο νους που λίγο πολύ από τη ζέστη καθεύδει. Αυτά λοιπόν τα αεροπανών γέμισαν την Ελλάδα δίνοντας μια εικόνα πολιτιστικού οργασμού. Δες και έπνευσε άνεμος ζωφόρος, αναγεννώντας στο πέρασμά του όλα τα σπέρματα της βαριάς και πολύχρονης πνευματικής μας κληρονομιάς και με μιας η χώρα μας μεταδράστηκε σε απέραντο στάδιο πνευματικής άθλησης: φεστιβάλ, ρεσιτάλ, χοροί, πανηγύρια, φολκλόρ θιάσοι, ορχήστρες, τραγουδιστές, ηθοποιοί, όμιλοι, παραστάσεις.

Παντού και πάντα ένας παλμός, ένας σκοπός, ένας ρυθμός. Του λαού η ψυχαγωγία, η μόρφωση, η κουλτούρα. Όλα τα παραπάνω είναι έκδηλα στον επισκέπτη κάθε γωνιάς της χώρας. Ο καθένας έκανε και διαφορετικές σκέψεις βλέποντας, ακούγοντας ή παρακολουθώντας τις ποικιλώνυμες εκδηλώσεις.

Σε μένα μου έφεραν στο νου κάτι άλλες εκδηλώσεις, πριν αρκετά χρόνια. Δεν τις λέγαν τότε πολιτιστικές. Το σίγουρο είναι ότι τις νοιώθαμε σαν πολιτιστικές. Αναφέρω στις εκδηλώσεις και ιδιαίτερα στις θεατρικές παραστάσεις που γίνονταν στο χωριό μας —το Νεχώρι— χωρίς παράτρηση, χωρίς επιχορηγήσεις, χωρίς μέσα, χωρίς, χωρίς...

Και οι εκδηλώσεις αυτές γίνονταν πριν πενήντα με εξήντα χρόνια!! Παρκαλλώ πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Νεχώρι στη δεκαετία του '20, '40, '50, '60' και θάθελα να τονίσω λίγο περισσότερο για τη γενιά τη δική μας —που έχω άμεση αντίληψη.

Τότε δεν κρεμάγαμε πανών, ούτε θέατρα δίναμε συνεπεντεύξεις στο ραδιόφωνο —ή τηλεόραση δεν υπήρχε— και δεν εξηγούσαμε τους σκοπούς και τους στόχους. Οι στόχοι και οι σκοποί δεν ήταν διακηρυγμένοι, ούτε προγραμματισμένοι. Έρχονταν έτσι αυθόρμητα, αλλά και εύρισκαν ανταπόκριση σε ένα κοινό που λες και είχε προετοιμασθεί να δεχτεί τις εκδηλώσεις αυτές. Αυτό νομίζω ότι ήταν το σημαντικό στην όλη υπόθεση. Δεν θα κάνω, δεν μπορώ να κάνω, ιστορική αναδρομή στις εκδηλώσεις αυτές και ιδιαίτερα στην παράδοση των θεατρικών παραστάσεων. Αυτό το έχουμε εναποθέσει στον πατριωτισμό και το πάθος για θέματα παράδοσης του αγαπητού μας Δημ. Φούρλα. Απλώς ήθελα μερικά πράγματα να θυμίσω στους μεγαλύτερους και να τα γνωρίσω στους νέους. Να επισημάνω

ότι οι εκδηλώσεις αυτές δεν ήταν αποτέλεσμα προσπάθειας ή πρωτοβουλίας ενός ατόμου ειδήμονος ή ειδικού, ήταν το αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας που ξεκινούσε από μια επιθυμία και από κάποια «πολιτιστική παιδεία». Ίσως υποτυπώδη, όμως υπαρκτή. Έτσι αρμονικά συντέργιζε η γνώση του επιστήμονα, του φοιτητή ή του υπαλλήλου με τον αυθορμητισμό του γεωργού, του βοσκού, του απλού οικογενειάρχη. Ποιός από τους μεγαλύτερους δεν θυμάται πηγαία ταλέντα που κατά καιρούς είχαν παρουσιασθεί στη σκηνή. Ίποκριτική τέχνη που θα τη ζήλευε όχι ο απόφοιτος δραματικής Σχολής, αλλά και πεπειραμένος ηθοποιός. Ακόμα ο αυτοσχεδιασμός που μερικές φορές έδινε την εντύπωση θαθεία καλλιεργημένου καλλιτέχνη.

Με τις γραμμές αυτές δεν θέλω να κρίνω ή να μειώσω την αξία των σημερινών πολιτιστικών εκδηλώσεων, έστω και αν σαν επιδημία εξαπλώσής τους μπορεί να κρύβει προχειρότητες, ατέλειες και μερικές φορές χαμηλής στάθμης προσφορά. Απλώς ήθελα να σημειώσω μια σταθερή και στέρεα έκφραση «πολιτισμού» που υπήρχε στο χωριό μας —και ασφαλώς και σε άλλα χωριά σε χρόνους «δυσσεχτους» ή και σε καιρούς, που η προσπάθεια επιδίωξης, με την πραγματική έννοια του όρου— εξαντλούσε κάθε ικμάδα σωματικής και πνευματικής δυνατότητας. Έτσι λοιπόν δεν θα πρέπει να θεωρηθεί πολύ εγωιστικό για μας όλους αν πούμε ότι τη σημαία των πολιτιστικών εκδηλώσεων την είχαν υψώσει οι πατεράδες μας και μες την κρατήσαμε γερά, όπως και οι νεώτεροί μας. Όπως και να το δεις το πράγμα, το να δίνουν θεατρική παράσταση στο Νεχώρι ντόπιοι το 1927, το 1939, το 1945 ή το 1950 νομίζω αν μη τι άλλο ήταν μεράκι, ήταν ζωντάνια, ήταν πρωτοπορία.

Δεν κάνω συγκρίσεις και πολύ περισσότερο δεν κρίνω και προς Θεού δεν κατακρίνω. Απλώς μου ήρθαν στο νου συνειρμικά αυτές οι σκέψεις και τις γράφω. Η εποχή μας είναι εποχή της μαζικής παραγωγής, όλα μαζικά γίνονται. Υπάρχουν μερικοί ρομαντικοί που επιμένουν, αλλά δυστυχώς μόνο με τη σκέψη και τις αναμνήσεις.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΛΑΛΟΣ

«ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ»

Συνέχεια από την σελ. 5

διά δυστυχισμένα ήμασταν. Γυρεύαμε κάτι να γλυκαθούμε. Αλλά κι Μήτρηνα τί έφταιγε να «μαγαρίσουμε» το πιάτο της χρονιάρα μέρα;

Ύστερα ήτανε κι αυτός ο μπάμπας, που μας παρακίνησε. Αν ήτανε σαν τον άλλο, το στρατιωτικό, ποιός θα τολμούσε ν' απλώσει χέρι στο τραπέζι;

Θα φεύγαμε ακόμα...

π. μ.

Έτοιμα οι κάδοι και τα βαρέλια να δεχτούν το νέο κρασί.

«ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΧΟΛΕΙΟ»

Συνέχεια από την σελ. 4

πα και μοιρολατρικά:

—Ήρθε στ' γειτονιά σ', καρτέρ' του κι στ' γουινιά σ'! Όμως κάποτε την έπαθε ο Ζωγανός. Ήρθε στα χέρια μ' ένα μεγαλούτσικο μαθητή του και σπρώξε ο ένας, σπρώξε ο άλλος, έπεσαν στο φωτόγυμνι άπάνω, τινάχτηκαν οι σπίθες κι έκαψαν τη φουστάνελα του δασκάλου.

—Α α α! καλὰ νὰ πάθ', νὰ μάθ' νὰ μὴ βαρεῖ! εἶπαν (ἀπομέσα τους τὸ εἶπαν), χαϊρέκακα, τὰ μαθητοῦδια.

Βάρβαρη ποιηὴ κι ὁ φάλαγγας. Ἐνα ραβδί σὰν τσαποστεῖλι κι ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη τοῦ δεμένη καὶ τενωμένη τριχιά. Ἐρριχναν τὸ φταίχτη τ' ἀνάσκελα, τὸν ἀκίνητοποιούσαν, σφίγγοντας τοὺς ἀστράγάλους τοῦ στὸ φάλαγγα, δυὸ βάσταγαν τὸ φάλαγγα κι ὁ τρίτος, ὁ δάσκαλος - ραβδάτρας, τοῦ ἔδινε ραβδίε μετ' τὴ ροζιάρρα κρυνόλουρα στὶς γυμνὲς πατούσες. Ἐφεύρεση τῆς τουρκοκρατίας, λένε, πὼς εἶναι ὁ φάλαγγας. Τὸν μεταχειρίζονταν συχνὰ τὰ καταδικωτικά Ἀποσπάσματα, ἀλλὰ καί... οἱ δασκάλοι:

—Τοὺν ἔστρουσι τοῦ φάλαγγα κι τ' ἀλλάξι τοὺν ἀδόξαστου!

Τὸ κ α ψ α λ ι ἦταν εἰδικὴ ποιηὴ γιὰ τὸν «φλύαρο» μαθητή. Κουβέντιαζε ἢ ἔστω ψιθύριζε μετ' τὸν κοντινὸ του; Τὸν περίμενε τὸ καψάλι —οὐτὸ ποὺ οἱ τσαπαναράοι μεταχειρίζονται νὰ μὴ θυζαίνουν τὰ κατσίκια. Τοῦ πέρναγε δηλ.

στὸ στόμα, σὰ χαλινάρι, ἕνα καλοπελεκημένο ραβδάκι ὡς μὴν ἀπιθαμὴ τὸ μάκρος, δένοντας τὶς δυὸ ἄκρες τοῦ μεσπάγγο πίσω στὸ σῆρκο. Κι αἰντε νὰ μιλήσει!

Τὸν σ κ α σ ι ἄ ρ η μαθητὴ ξαπόλαγε δυὸ - τρία μεγάλα παιδιὰ νὰ τὸν συλλάβουν καὶ νὰ τὸν φέρουν στὸ δάσκαλο. «Ἀπ' τ' αὐτὶ καὶ στὸ δάσκαλο!» ποὺ λέμε. Ἀλλ' ἢ σύλληψη καὶ ἢ προσαγωγή τοῦ κάθε ἄλλο παρὰ εὐκόλη ἦταν. Ὁ σκασιάρης ἤξερε νὰ κρύβεται, ἤξερε καὶ ν' ἀμύνεται, γιὰτ' ἤξερε τί τὸν καρτέρανε ὅταν θὰ τὸν πήγαιναν στὸ σχολειό. Κι ἦταν ἀποφασισμένος γιὰ ὅλα, ὡς καὶ σουγιά νὰ τραβήξει.

(Ὁ Μήτρος ὁ Φούρλας, ὁ πατέρας τοῦ πατέρα μου, γεννημένος τὸ 1865, συχνὰ τὸ σκαγε ἀπὸ τὸ σχολειό. Δὲ βάσταγε τὸ ξύλο, δὲν ὑπόφερνε τὸ ντροπίασμα. Στέλνει ὁ δάσκαλος τρεῖς μαθητὲς νὰ τὸν πιᾶσουν. Ψάχνουν σιαδῶ, ψάχνουν σιακεῖ, τὸν ἤρπαιαν στὸν Κολοῖρου τὴ στάνη. Ρίχνονται ἀπάνου τοῦ ἀρπάχνονται στὰ χέρια. Ἐνας αὐτὸς τρεῖς ἐκείνοι, καὶ στοὺς τρεῖς μέσα, ψωμωμένος καὶ χεροδύναμος, ὁ Γιώργος ὁ Λαζοδήμος, πὼς νὰ γλυτώσει; Ἐξω τὴν κοπανέλα (κολοκοτρῶνα) τοῦ καὶ καρφώνει ξάπτεσα στὸ χέρι τὸ Λαζοδήμο, κινᾶνε τὰ αἵματα.

—Ὦχ, μ' ἔφαί ὁ ἄτιμος! λέει ὁ Λαζοδήμος, τὸν ἀπαρτάνε κι ὅπου φύγει - φύγει!)

ΔΗΜ. ΦΟΥΡΛΑΣ